Çocuk Hakları

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (BMÇHS)'nde yer alan çocuk hakları; **yaşama**, **gelişme**, **korunma** ve **katılım** olmak üzere dört ana başlıkta ele alınmaktadır. Söz konusu haklarla ilgili özet açıklamalara ve bu haklara ilişkin sözleşmede yer alan madde numaralarına aşağıda yer verilmiştir.

1. **Yaşama Hakkı**

   Yaşama Hakkı ve Yeterli Yaşam Standardı: Çocuklar, yaşamaya ve sağlıklı bir şekilde büyümeye hakkı olan bireylerdir. Çocuklar, gelişebilmeleri için gerekli koşullara ve yeterli yaşam standartlarına sahip olmalıdır. (Madde 6 & Madde 27)

   Sağlık ve İyi Olma Hakkı: Çocukların sağlık hizmetlerine erişim hakkı vardır. Bu, temel sağlık hizmetlerinden beslenmeye, aşılamadan hijyen koşullarına kadar bir dizi hizmeti içerir. Çocukların fiziksel ve ruhsal sağlıkları korunmalıdır. (Madde 24 & Madde 39)

2. **Gelişme Hakkı**

   Eğitim Hakkı: Her çocuk, eğitim alabilme hakkına sahiptir. Eğitim, çocuğun kişisel gelişimini ve toplumsal hayata katılımını sağlamak için temel bir hak olarak kabul edilir. Eğitim, ücretsiz, zorunlu ve tüm çocuklar için erişilebilir olmalıdır. (Madde 28 & Madde 29)

   Oyun ve Dinlenme Hakkı: Çocuklar, oyun oynama ve dinlenme hakkına sahiptir. Çocukluk dönemi, eğlence ve dinlenme ile birlikte sağlıklı bir gelişim süreci gerektirir. (Madde 31)

3. **Korunma Hakkı**

   Ayrımcılık Yasağı: Çocuklar, herhangi bir ayrımcılığa tabi tutulmadan, eşit haklara sahip olmalıdır. Irk, renk, cinsiyet, dil, din, milliyet, engellilik durumu, toplumsal statü gibi faktörlere dayalı ayrımcılık yasaktır. Tüm çocuklar, haklarına eşit şekilde erişebilmelidir. (Madde 2)

   İhmal, İstismar ve Sömürüden Korunma: Çocuklar, şiddet, istismar, ihmal ve her türlü kötü muameleye karşı korunmalıdır. Bu, fiziksel, psikolojik ve cinsel istismardan korunmalarını ve sağlıklı bir çevrede yaşamalarını içerir. Çocukların haklarının ihlali durumunda, devletler bu hakları savunmalı ve çocukları koruyacak önlemler almalıdır. (Madde 19 & Madde 32-38)

4. **Katılım Hakkı**

   İfade Özgürlüğü ve Karar Süreçlerine Katılım: Çocuklar, kendilerini ilgilendiren kararlar hakkında fikirlerini ifade etme hakkına sahiptirler. Bu, çocukların kendi yaşamlarına dair kararlar alabilme, düşüncelerini ve isteklerini özgürce dile getirebilme hakkını kapsar. (Madde 12-15)